

TONI BEŠLIĆ

ARHITEKTURA I NAPREDNA ENERGETSKA UČINKOVITOST LJUBOMIR MIŠČEVIĆ – 40 GODINA KONTINUITETA IZLOŽBA

ARCHITECTURE AND ADVANCED ENERGY EFFICIENCY LJUBOMIR MIŠČEVIĆ – 40 YEARS OF CONTINUITY EXHIBITION

In his work the architect Ljubomir Mišević specifically focuses on domestic architecture of single-family houses and smaller apartment buildings (colloquially called *urban villas*). On the one hand the structures of a linear plan are rooted in the traditional vernacular typology while on the other the smaller apartment building type is varied with almost square-shaped plans. His long-standing pre-occupation with modernization processes in terms of advanced technological solutions of ecological and energy-efficient architecture has resulted in a research-based architecture as an interface between architecture and energy industry that is realized within the available financial restraints. Fruitful collaboration between the scientific institutions and building industry has resulted in the first Croatian ECO_SANDWICH house with three apartments in Koprivnica. Since 1975 Ljubomir Mišević has been tireless and persistent promoter of ecological and energy-efficient sustainable architecture presented on a regular annual exhibition called “Days of the passive house in Croatia”.

Galerija Modulor, Centar za kulturu Treshnjevka
Izložba 4.-10.11.2019.

Katalog [str. 4, u boji]
Urednik i postav: Ljubomir Mišević
Graficko oblikovanje: Ljubomir Mišević, Mark Mišević
Izdavač: Centar za kulturu Treshnjevka

ISBN 978-953-7316-28-0

Arhitekt tek ponekad odlučuje o tipologijama kojima će se baviti. Njih određuju društveni činitelji. Teziste je rada arhitekta Ljubomira Miševića stambena arhitektura obiteljskih kuća i urbanih vila. Tipologija koja najbolje govori i o gospodarskome trenutku hrvatskoga društva. Na jednoj su strani strukture linearnoga tlocrta naslonjene na tradicijsku pučku tipologiju, a na drugoj strani varira gotovo kvadratnim tlocrtima temu urbane vile. Elemente regijske arhitekture nadograđuje i obogaćuje tehničkom estetikom. Naglasavanjem geometrizma pojedinih gradbenih motiva stvara prepoznatljive znakove. Tako veranda kao tradicijski element postaje u pojedinim projektima i nositelj oblikovanja. Analogijskom oštrinom nastoji kontekstualizirati neutralne modele. Usto, Mišević je i autor arhitekture mješovite i javne namjene od obrazovanja do industrije i turizma.

Baviti se arhitekturom zahtijeva, između ostaloga, i predanost poslu, ali i beskonačnu upornost. Opstati na putu svojih ideja, pretpostavlja zaobici mnogo zapreka. Uvjeravanja, provjeravanja, iscrtavanja, a prije svega potraga za naručiteljima istoga senzibiliteta – najzahtjevniji su dio arhitektova rada. Tu su i tehnološke promjene s puno novih materijala i tehnika gradnje. Djelotvornost, postojanost i dostatnost odrednice su koje danas upravljaju arhitektovom svakodnevicom.

U tako slojevitome projektantskom kontekstu prepoznatljiv je i rad arhitekta Ljubomira Miševića. Njegova posvećenost i višegodišnja preokupacija procesima modernizacije u smislu naprednih tehnoloških rješenja ekološke i energetske održive gradnje – rezultirale su istraživačkom arhitekturom kao kontinuitetom arhitekture i energetike koja svoj izraz traži unutar raspoloživih financijskih okvira. Od 1975. godine, kada je u „Listu studenata arhitekture” kao student druge godine napisao članak *Sunčeva energija budućnost arhitekture*, Ljubomir Mišević predstavlja neumornog i upornog promicatelja ekološke i energetske održive gradnje, koje se punina ogleda i u Danima pasivne kuće u Hrvatskoj što ih organizira već dvanaest godina. Prije dvadesetak godina energetske samodostatne kuće smatrale su se nedostiznima, a danas – zahvaljujući razvijenoj tehnologiji i pristupačnoj cijeni u Europi, ali, na žalost, ne i u Hrvatskoj – susrećemo već i cijela naselja opremljena uređajima za korištenje suncane energije i drugih obnovljivih izvora energije sa sustavima za visoku energetska učinkovitost s dizalicama topline i rekuperatorima.

Opcenito govoreći, usklađivanje koncepcijskih pretpostavki samoodrživih ili samodostatnih građevina i arhitektura s uzorima u tradicijskim strukturama temelj je stvarateljskoga postupka arhitekta Ljubomira Miševića.

ca. Projektima se usredotočuje na pojedine teme unutar parametara energetske održive gradnje, čija tehničko-tehnološka pravila otvaraju istodobno i nove horizonte na planu estetike i oblikovanja.

I fotonaponske celije zanimljivo su područje arhitektonske ekspresije. Mogu se doživjeti i kao optičke senzacije. Fotonaponske plohe ozbiljnijih razmjera dopuštaju pojedinim projektima razvijanje teme arhitekture kao energane, što opet znači da se studira i slojevitost tipškoga arhitektonskog projekta, ali i njegovih derivacija u odnosu na energetske zahtjeve. Standardi održivoga gradnje omogućuju kreativnost i u uredskim građevinama, pri čemu fotonaponske ovojnice prelaze u ravnopravne elemente oblikovanja.

U Koprivnici je kao plod suradnje znanstvenih institucija i građevne industrije nastala prva hrvatska Eco-Sandwich kuća s tri stana. Ciljevi projekta bili su poticanje reciklaze građevnog otpada i primjene predgotovljenih panela u smislu smanjenja ugrađene energije u proizvod, kao i emisije stakleničkih plinova. Na oblikovnoj se strani projekta studiraju motivski elementi tradicijske i suvremene gradnje koji arhitekturi daju raznolikost i prepoznatljivost.

Zakružena cjelina u četiri desetljeća dosadašnjeg opusa zasigurno je najbolja platforma za buduća rješenja.